

OBSAH

Předmluva	5
HISTORICKÝ MATERIALISMUS A SOUČASNOST	5
ÚVOD	15
<i>Oddíl první</i>	
DĚJINY PŘÍRODY A DĚJINY LIDÍ	25
Kapitola 1.	
POČÁTEK LIDSKÝCH DĚJIN	27
1. <i>Hranice mezi člověkem a zvířetem. Vytyčení problému</i>	27
2. <i>Antroposociogeneze</i>	36
Kapitola 2.	
PŘEDPOKLADY A SMĚR HISTORICKÉHO PROCESU	50
1. <i>Lidská individua</i>	50
2. <i>Přírodní prostředí</i>	62
3. <i>Příroda, člověk a směřování dějin</i>	75
<i>Oddíl druhý</i>	
ZPŮSOB EXISTENCE A VÝVOJE HISTORICKÉ SKUTEČNOSTI	87
Kapitola 1.	
ČINNOST A SPOLEČENSKÉ VZTAHY	89
1. <i>Aktivita, činnost, práce</i>	89
2. <i>Geneze společenských vztahů. Subjekty a objekty činnosti</i>	98
3. <i>Systém společenských vztahů. Jeho historický charakter</i>	109
4. <i>Společenské vztahy a styk</i>	121

Kapitola 2.	
OBEZNÉ PRINCIPY A MOMENTY ČINNOSTI	132
1. Sociální determinismus	132
2. Společenské zákony	145
3. Potřeby a zájmy	156
4. Hodnota a hodnocení	169
5. Cíl, prostředek, podmínka	180
6. Historická nutnost a svoboda	190
 Kapitola 3.	
SPOLEČENSKOHISTORICKÁ PRAXE	203
1. Praxe a její základní druhy	203
2. Činnost a praxe. Praktická a teoretická činnost	208
3. Dialektika objektivního a subjektivního ve společensko-historické praxi	219
4. Základní momenty sociálně přetvářející činnosti a její úloha v historickém procesu	226
 Kapitola 4.	
ZDROJE A HYBNÉ SÍLY HISTORICKÉHO PROCESU	234
1. Pojem zdrojů a hybných sil společenského vývoje	234
2. Systém hybných sil historického procesu	242
3. Třídní boj jako hybná síla vývoje antagonistické společnosti	253
4. Hybné síly rozvoje socialistické společnosti	264
 Oddíl třetí	
MATERIÁLNÍ ZÁKLAD HISTORICKÉHO PROCESU	273
 Kapitola 1.	
SPOLEČENSKÁ VÝROBA, JEJÍ DRUHY, STRUKTURA A FUNKCE	275
1. Pojem společenské výroby	275
2. Určující úloha materiální výroby ve společenském vývoji. Dialektika materiální a duchovní produkce	283
 Kapitola 2.	
DIALEKTIKA VÝROBNÍCH SIL A VÝROBNÍCH VZTAHŮ	295
1. Technologický způsob výroby a společenský výrobní způsob. Dvě stránky společenského výrobního způsobu	295
2. Souvislosti a vzájemné působení ve vývoji výrobních sil. Zákon souladu výrobních vztahů s výrobními silami	310
3. Dialektika výrobních sil a výrobních vztahů a rozvíjení historického procesu	322
4. Vývoj výrobních sil a výrobních vztahů v podmínkách vědeckotechnické revoluce	330

Kapitola 3.

VÝROBA A SPOTŘEBA	340
1. <i>Výroba a spotřeba jako momenty společenské reprodukce</i>	340
2. <i>Univerzalizace výroby a spotřeby jako tendence historického procesu. Zákon zvyšování potřeb</i>	350
3. <i>Vztah spotřeby a cílů společenské výroby</i>	356
4. <i>Socialistická výroba a spotřeba</i>	362

Kapitola 4.

DĚLBA A KOOPERACE PRÁCE	372
1. <i>Dělba práce a kooperace práce jako formy společenské výroby</i>	372
2. <i>Předpoklady přechodu ke společenské kooperaci práce a zvláštnosti jejich vývoje v kapitalismu</i>	384
3. <i>Kooperace a dělba práce v rozvinuté socialistické společnosti</i>	387

Oddíl čtvrtý

PRVOTNÍ A DRUHOTNÉ V HISTORICKÉM PROCESU	399
---	-----

Kapitola 1.

PRVOTNÍ A DRUHOTNÉ JAKO VZTAH MATERIÁLNÍHO A IDEÁLNÍHO	401
1. <i>Polezení otázky. Kategoriaální řady výrobního způsobu a společenského bytí</i>	401
2. <i>Základní filozofická otázka a společenská praxe</i>	410

Kapitola 2.

SPOLEČENSKÉ BYTÍ A SPOLEČENSKÉ VĚDOMÍ	417
1. <i>Společenské bytí</i>	417
2. <i>Souvztažnost společenského bytí a společenského vědomí, jejich vzájemné působení</i>	427
3. <i>Struktura společenského vědomí, jeho historičnost</i>	442

Kapitola 3.

EKONOMICKÁ ZÁKLADNA A NADSTAVBA	451
1. <i>Ekonomická základna</i>	451
2. <i>Nadstavba a její vzájemné působení s ekonomickou základnou</i>	460
3. <i>Vzájemné působení mezi ekonomickou základnou a nadstavbou socialistické společnosti</i>	467

Jmenný rejstřík	480
------------------------	-----

Věcný rejstřík	486
-----------------------	-----